

Den styrkede pædagogiske læreplan 2022

BØRNEHUSET
NYSGERRIUM

Indholdsfortegnelse

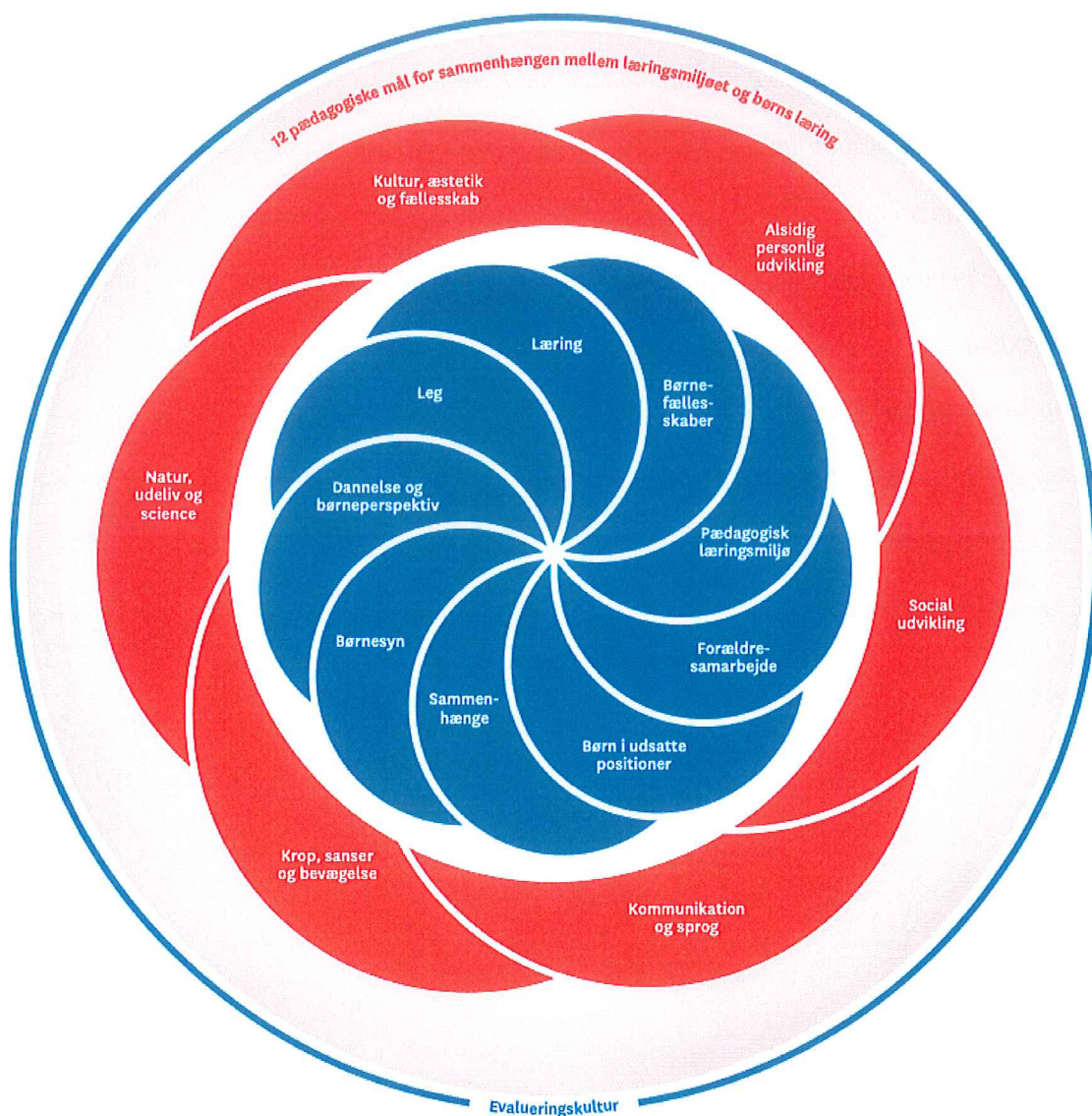
Det fælles pædagogiske grundlag	3
Børnesyn	4
Hvad siger loven?	4
Det teoretiske fundament:	4
Sådan arbejder vi i Nysgerrium:	4
Dannelse og børneperspektiv	5
Hvad siger loven?	5
Det teoretiske fundament:	5
Sådan arbejder vi i Nysgerrium:	6
Leg	7
Hvad siger loven?	7
Det teoretiske fundament	7
Sådan arbejder vi i Nysgerrium	7
Læring	8
Hvad siger loven?	8
Det teoretiske fundament:	8
Sådan arbejder vi i Nysgerrium	9
Børnefællesskaber	10
Hvad siger loven?	10
Det teoretiske fundament:	10
Sådan arbejder vi i Nysgerrium	11
Pædagogisk læringsmiljø	12
Hvad siger loven?	12
Det teoretiske fundament:	12
Sådan arbejder vi i Nysgerrium:	13
Forældresamarbejde	14

<i>Hvad siger loven?</i>	14
<i>Det teoretiske fundament:</i>	14
<i>Sådan arbejder vi i Nysgerrium:</i>	14
<i>Børn i udsatte positioner</i>	15
<i>Det teoretiske fundament:</i>	15
<i>Sådan arbejder vi i Nysgerrium:</i>	15
<i>Sammenhæng til børnehaveklassen</i>	17
<i>Hvad siger loven?</i>	17
<i>Det teoretiske fundament:</i>	18
<i>Sådan arbejder vi i Nysgerrium:</i>	18
<i>De 6 læreplanstemaer</i>	19
<i>Alsidig personlig udvikling</i>	19
<i>Social udvikling</i>	19
<i>Kommunikation og sprog</i>	20
<i>Krop, sanser og bevægelse</i>	20
<i>Natur, udeliv og science</i>	20
<i>Kultur, æstetik og fællesskab</i>	21

Det fælles pædagogiske grundlag

I 2018 blev der i folketinget vedtaget at alle dagtilbud skulle arbejde ud fra en ny lovgivningsmæssig ramme, denne skulle være fuldt implementeret i 2020.

Den styrkede pædagogiske læreplan er visualiseret som en blomst, hvor de inderste blå blade symboliserer de centrale elementer i det fælles pædagogiske grundlag, mens de røde blade symboliserer de 6 læreplanstemaer, som minder om de læreplanstemaer vi kender tilbage fra 2004.

I det følgende vil vi beskrive, hvad vi tænker om de forskellige temaer, og hvordan vi arbejder med de centrale elementer, i det fælles pædagogiske grundlag i Børnehuset Nysgerrium.

Hvad siger loven?

"Det at være barn har værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes de første år". (dagtilbudsloven § 8 stk. 2).

Det teoretiske fundament:

Ifølge Berit Bae er vi alle individer med forskellige ønsker og behov. Som individ anerkender vi hinanden og vores forskelligheder. *"En anerkendende relation er baseret på ligeværd. En relation kan ikke blive anerkendende, hvis den ene part ser på sig selv som mere eller mindre værd end den anden"*(Berit Bae, 1996, s 7).

Sådan arbejder vi i Nysgerrium:

I Nysgerrium arbejder vi med, at lære børnene at tage hensyn til hinanden, have empati for hinanden og være en del af et fællesskab. Det betyder at vi skal gå foran og udvise empati ved, at følge barnets initiativ, anerkende børnene og indgå i åben dialog med dem.

Vi følger børnenes spor og vægter den børneinitierede leg højt, da det er her vi kan få et indblik i barnesynet. Vi får et indblik i hvad der er i fokus for det enkelte barn og hvad det er optaget af.

Vi inddrager børnene i hvilket legetøj der skal købes til stuen. Vi snakker om til samling hvad de vil lege med når vi går på legepladsen, eller efter formiddagsmaden.

Vi er opmærksomme og respekterer de værdier som børnene har med hjemmefra og som de har lært via interaktion med forældre og andre omsorgspersoner når de begynder i Nysgerrium.

Det at være barn i Nysgerrium har værdi i sig selv, her har børnene ret til omsorg, nærvær, tillid, anerkendelse, trivsel, gode og meningsfulde relationer, leg og medbestemmelse. De har ret til at være forskellige og udvikle sig i forskellige tempi.

Vi anerkender barnets mening og perspektiv hvilket giver vores børn mulighed for at udvikle tillid til eget perspektiv også selv om det er forskelligt fra andres.

Praksisfortælling barnesyn

Vuggestuen

To børn og jeg går i køkkenet for at hente mad. Da vi kommer tilbage på stuen, hjælper begge børn med at gøre klar. Begge børn er meget ivrige for at hjælpe, og den ene dreng vil gerne bære fadet med rugbrødsadderne. Jeg viser drengen hvordan man kan holde, så han ikke taber fadet, og italesætter at han bare skal gå stille og roligt, så der ikke sker noget. Drengen får stille og sikkert fadet hen på det første bord. Han kommer hurtigt tilbage, og spørger om han gerne må tage endnu et fad. Jeg anerkender ham, og giver ham endnu et fad.

Børnehaven

Pige på 3 år siger ” jeg arbejder på halv tid i børnehaven, det er derfor jeg ikke var med til formiddagsmaden, men du skal ikke være ked af det, jeg kommer når jeg er klar”.

Dannelse og børneperspektiv

Hvad siger loven?

§ 7. Dagtilbud skal fremme børns trivsel, læring, udvikling og dannelse gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende, og hvor der tages udgangspunkt i et børneperspektiv.

Stk. 2. Dagtilbud skal i samarbejde med forældrene give børn omsorg og understøtte det enkelte barns trivsel, læring, udvikling og dannelse og bidrage til, at børn får en god og tryk opvækst.

(Retsinformation.dk, læst d. 19. marts 2020)

Det teoretiske fundament:

Dannelse:

Berit Bae henviser til at legen er en vigtig dannelsesproces. Legen er med til at danne børn socialt og personligt som individer, så de mestrer at være en del af samfundet og omverdenen. Det er bl.a. igennem legen at barnet får kontakt til og lærer at udtrykke sine tanker og følelser, ligeledes er det i legen at barnets fantasi, sociale kompetencer og identitet dannes. (Berit Bae)

(Leg for børn, EVA TEMA #17)

Dannelsesarbejdet i den pædagogiske profession foregår delvist som bevidste og tilrettelagte processer, men en stor del af dannelsesarbejdet foregår på det ikke-bevidste plan. Dannelse foregår i samspil med andre (Pædagogik - introduktion til pædagogens grundfaglighed, S. 20 – 38, Af Unni Lind 2015)

Børneperspektiv:

Børneperspektiver er mere end at spørge børnene om, hvad de mener. Det handler om aktivt at være nysgerrig på at forstå og lære af det, børnene ser ud til at opleve og ville. Med en sådan nysgerrighed er det muligt også at få feedback og lære af de helt små børn, som endnu ikke har udviklet et verbalt sprog.

(Børneperspektiver, EVA TEMA #11, 2018, s. 6)

- Børneperspektiv = den voksnes opfattelse af børns oplevelser og handlinger
- Barnets perspektiv = Barnets egne oplevelser, forståelser, erfaringer og handlinger i dets livsverden (Dion Sommer, Barndomspædagogik i dagtilbud, s. 64)

Sådan arbejder vi i Nysgerrium:

I Nysgerrium arbejder vi med dannelse ud fra børneperspektivet gennem hele dagen.

Dannelse sker ifølge Berit Bae i samspil med andre, altså både i barn-barn relationen, hvor den voksne er guidende og støttende i relationen/legen og i barn-voksen relationen, hvor den voksne er rollemodel. Her udvikles selvtillid og selvværd, så barnet har mod på at gå ud i verden med en nysgerrighed og tryghed i, at vide der er en sikker havn/tryk base at vende tilbage til. Ligeledes bygges barnets selvværd og selvtillid op gennem det at være medbestemmende på valg af aktiviteter. Med udgangspunkt i barnets nærmeste udviklingszone støtter vi børnene i, at udvikle selvhjulpenshed i de forskellige dagligdagssituationer som f.eks. af- og påklædning, konflikthåndtering og spisesituationer.

Praksisfortælling

Vuggestuen

Jeg sidder på gulvet med en dreng på 2 år. Han leger med Lego dukkerne og arrangerer at dukkerne får mad og kaffe, senere bliver de puttet i seng, sunget godnat sang for og vækket igen. Flere børn kommer til og vil gerne være med i legen. Jeg guider drengen i at invitere andre børn med ind i legen og hvordan børnene kan lege sammen. De bliver guidet i de forskellige opgaver i legen og hygger sig sammen meget lang tid.

I fortællingen ovenfor er den voksne en guidende deltager igennem legen, der ud fra barnets perspektiv, understøtter barnets dannelse og evne til at mestre sociale kompetencer.

Børnehaven

En af de daglige rutiner ved frokosttid er at gå på toilettet og vaske hænder inden vi spiser – det har de voksne bestemt. To drenge står ude på toilettet. Jeg kigger ud for at skynde lidt på dem og siger "er i ved at være klar?" "Nej", lyder det fra den ene, "jeg venter på at jeg skal tisse, jeg har ventet længe, men jeg har vasket hænder, jeg har bare byttet om!"

Hvad siger loven?

"Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer bl.a. Fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn".
(Dagtilbudslovens § 8, stk. 2)

Det teoretiske fundament

Leg er aktiviteter hvor børn øver sig i at forholde sig søgende, udforskende og skabende til deres omgivelser. Legen foregår på børnenes egne præmisser ud fra deres spontane behov og interesser.

Ifølge legeforsker Ditte Winther-Lindqvist er det pædagogens ansvar, at alle børn bliver en del af et legefællesskab og giver børnene forskellige legestrategier. F.eks. kan pædagogen finde en rolle til barnet og på den måde hjælpe barnet ind i legen.

Berit Bae er enig med Ditte Winther-Lindqvist i, at legen skal sættes på dagsordenen – i sin organisering og strukturelle tilrettelæggelse, så der er plads til, at både børn og voksne kan lade sig rive med.

"Legen bør derfor være en grundlæggende del af den pædagogiske tilgang, og alle pædagoger burde være gode til selv at lege" (Leg for børn, EVA TEMA #17)

Sådan arbejder vi i Nysgerrium

I Nysgerrium ser vi legen som værende grundlæggende for børnenes generelle udvikling, da legen er fundamentet for børns personlige og sociale kompetencer.

I Nysgerrium prioriterer vi den børneinitierede leg, da denne form for leg er med til at udvikle børnenes identitet. Vi vil gerne skabe de bedst mulige legemiljøer, der fremmer børnenes sociale og personlige læring og udvikling.

I Nysgerrium har vi en legende tilgang til læring, derfor arbejder vi pædagogisk med leg ved at tilbyde vokseninitierede legeaktiviteter, hvor legen har et egentligt formål. De voksne er tæt på legen, så de kan guide børnene videre, hvis der er brug for det. De voksne er opmærksomme på hvornår og hvordan vi guider børnene ind i en leg, støtter dem i et "nej" til, at der kan være flere med, at børnene skal kunne acceptere at få et "nej", eller guide børnene igennem en konflikt. De voksne er rollemodeller og kan sætte lege i gang, som børnene kan bygge videre på.

Praksisfortælling

Vuggestuen

Vi sidder på gulvet og leger med dyrene. En pige tager en ko op, og siger "muh", jeg svarer: "det er rigtigt, det er en ko, og den siger muh". De andre børn byder ind med andre dyr og vi snakker om dyrenes navne og hvad de siger. En større pige løber hen til billederne på væggen og siger "se, der er koen". Jeg anerkender pigen, og alle børnene kigger på billederne af koen på væggen.

Børnehaven

To drenge, som ikke har leget sammen tidligere, sidder ved frokostbordet og spiser. Den ene af drengene viser den anden dreng et trick med sin gaffel. De griner og den anden dreng laver samme trick. Sådan sidder de på skift og viser hinanden forskellige tricks. Efter frokost fortsætter drengene deres leg sammen.

I ovenstående eksempel ser en voksen samspillet mellem de to drenge, og giver plads til deres leg, i en situation hvor vi som voksne ellers ikke giver plads til at lege. At de alligevel får lov gjorde at drengene fik øje på hinanden og udvikler dermed deres selvforståelse.

Læring

Hvad siger loven?

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse (§ 8, stk. 2).

Det teoretiske fundament:

"Børn lærer ved at udforske krop og sanser...." sådan står der som indledning til emnet læring i Børne- og Socialministeriets "Den styrkede pædagogiske læreplan" og det er vi i Nysgerrium helt enige i.

Psykolog Knud Illeris tænker læring som noget der foregår i et samspil mellem et pædagogisk læringsmiljø og den individuelle tilegnelse, hvor læringsmiljøet giver mulighedsbetingelser for tilegnelsen. Hvis vi

justerer det pædagogiske miljø sådan, at det skaber erfaringer og deltagelsesmuligheder med læring af forskellig art, skaber vi mulighed for at barnet udvikler evner til denne læring (Illeris, 2012).

Al læring er kropsligt forankret, dette gælder ikke kun for den motoriske læring, men også for den kognitive.

Der er læring i alle de møder vi har med andre mennesker, da det er i samspillet læringen foregår. Det er dog ikke alle møder og dermed al læring der er lige hensigtsmæssig. Man kan f.eks. lære at man ikke har værdi, at man ikke bliver taget alvorlig, altid at blive overset eller andet. Derfor er det især vigtigt at være opmærksomme på hvordan vi møder andre mennesker og ikke mindst vores børn og forældre. De skulle gerne opnå en læring om at de er værdsat, at de har værdi, at vi vil dem fordi de er dem. Børn imiterer de voksne, så hvis de voksnes adfærd er ekskluderende, er børnenes det også – det er det de har lært i mødet med os.

Sådan arbejder vi i Nysgerrium

I Nysgerrium har vi et bredt læringssyn. Børn lærer i alle de kontekster de indgår i, i løbet af dagen i institutionen. Det gælder derfor ikke kun i de pædagogisk tilrettelagte aktiviteter, men også gennem børnenes egen legekultur og gennem alle de forskellige rutiner de deltager i, i hverdagen.

Praksisfortælling

Vuggestuen

En lille dreng bliver afleveret i vuggestuen af mor, og bliver ked af det. Han har ikke lyst til at give slip. Den voksne sætter ord på barnets oplevelser og udvider med at bruge "baby-tegn". Jeg snakker – med ord og baby-tegn - med barnet om, at mor skal på arbejde og du skal være i vuggestuen imens. Mor kommer og henter dig igen i eftermiddag. Efter få dage begynder barnet selv at bruge baby-tegnene og kan nu fortælle hvorfor han bliver ked af det. Barnet kan nu pludselig kommunikere med sin omverden og de voksne skal ikke længere gætte sig til hvad barnet mener.

Børnehaven

I garderoben står jeg sammen med tre børn, og er de sidste som mangler at komme udenfor. Den ene pige har fået sit overtøj på, og venter på de andre også bliver klar. Da de to andre er ved at være klar, spørger de mig om jeg vil hjælpe dem med at trække flyverdragten ud over støvlerne. Jeg forklarer og viser først hvordan man gør, og peger derefter på den første pige som har gjort det selv. Jeg spørger om hun har lyst til at vise de to andre hvordan man gør. Hun starter med at vise på sin egen flyverdragt, og de to andre prøver sig frem. Imens de begge næsten har fået flyverdragten over støvlerne, går pigen hen og hjælper med at trække den ned bag på støvlerne. Til sidst har de alle fået trukket dem ud over støvlerne, og den jeg anerkender både pigen som har vist de to andre hvordan man skal gøre og ligeledes de to, som nu selv har gjort det. De er derefter klar til at gå fra garderoben, med en succesoplevelse.

Børnefællesskaber

Hvad siger loven?

Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet (dagtilbudsloven § 8 stk. 2).

Det teoretiske fundament:

Børnefællesskaber har stor indflydelse for børns dannelse af selvværd og identitet. Det er igennem relationer til andre mennesker at man finder sig selv og øver sig i at danne sociale kompetencer. Børn spejler sig i andre børn og i voksne, og de har brug for rollemodeller for, at lære hvordan man agerer i

forskellige sammenhænge og fællesskaber. Det er væsentligt at alle børn bliver en del af et børnefællesskab og føler at de har værdi i fællesskabet.

I gennem børnefællesskaber lærer børn om sig selv og andre, om konflikthåndtering, følelser og at være en del af et socialt samspil med forskelligheder. (Lene Lind, "relationer i teori og praksis", Inklusionsakademiet.dk)

Sådan arbejder vi i Nysgerrium

I Nysgerrium mener vi, at en tryk tilknytning til de voksne er grundlæggende for, at barnet tør at udforske og blive en del af et børnefællesskab. Derfor prioriterer vi allerede fra børnenes indkøring i vuggestuen samt i overgangen fra vuggestue til børnehave, at skabe en tryk tilknytning til de voksne i institutionen. Når vi tænker på børnefællesskaber tænker vi både i de sociale og fysiske rammer. Vi prioriterer at have "rum i rummet" hvor børnene kan finde hinanden på tværs af alder, køn og nationalitet, hvor de kan lege og danne fællesskaber. Vi mener at det er essentielt for børnene at føle sig vigtige og som en del af et større fællesskab og vi ser børnefællesskaber som dynamiske da de kan ændre sig over tid. Derudover tænker vi, at der i det store fællesskab, er plads til at der kan opstå mindre fællesskaber som ændrer sig alt efter børnegruppen og børnenes individuelle udvikling. Vi har øje for hvilke børn der trives sammen og om børnene har brug for støtte til, at blive en del af et fællesskab og hvordan man er i et fællesskab. Vi har også arbejdet med fællestemaer i huset, hvor alle klynger deltager, på den måde lukker vi op for endnu flere fællesskaber på tværs af huset.

Praksisfortælling

Vuggestuen

Det er formiddag i vuggestuen, alle 14 børn og 4 voksne er til stede og børnene er lige gået fra bordet efter formiddagsmaden. En gruppe med fire børn har hele morgenen haft en rigtig fin kontakt, og leget godt sammen. Jeg har lagt mærke til dette og vælger at støtte op om det spontane børnefællesskab. Jeg går over til børnene og spørger dem om de vil med på tur ned til vandet og se på skibe. Den gode stemning fra morgenen fortsætter og vi snakker og synger på vej ned til vandet. Få gange er der behov for at jeg guider børnene i forhold til hvordan de agerer sammen, f.eks. kommer et barn til at sparke et andet barn mens de sidder i klapvognen. Det fører til en konflikt som jeg italesætter og hjælper dem ud af. Da vi kommer hjem fra turen, sætter vi os sammen og spiser frokost. Her kan vi tale om formiddagen og hvad vi har oplevet.

Børnehaven

Jeg sidder ved bordet, sammen med en gruppe børn og spiser. Vi snakker om hvad vi skal lave på legepladsen. Nogle af børnene foreslår cykelbanen, andre at bygge hule eller tegne med kridt. Børnene vælger HVAD de vil lege med og HVEM de vil lege med. På den måde skaber jeg sammen med børnene rum til nye børnefællesskaber. Fællesskaber de ikke nødvendigvis har været i tidligere.

Pædagogisk læringsmiljø

Hvad siger loven?

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter og daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.”

”Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.”
(Dagtilbudsloven § 8, stk. 3)

Det teoretiske fundament:

Anders Skriver Jensen definerer et godt læringsmiljø som værende de sammenhænge som udgør børns trivsel, udvikling, læring og dannelse. Disse sammenhænge er opdelt i strukturelle forhold, interaktionsprocesser og det pædagogiske personales inddragelse af børneperspektivet.

De strukturelle forhold er personalets kompetencer, børnegruppens størrelse, de fysiske rammer og deres æstetiske udformninger, normeringer mm.

Interaktionsprocesserne er f.eks. samspillet mellem barn-barn, barn-voksen og samarbejdet mellem dagtilbud og forældre. Det er disse processer der ifølge Skriver Jensen er de væsentligste for et godt og udbytterigt læringsmiljø for barnet. (Den styrkede pædagogiske læreplan, 2019, Dafolo, Anders Skriver Jensen, s 65-67)

Sådan arbejder vi i Nysgerium:

Vi er bevidste om, at vi som voksne er med til at skabe lige deltagelses muligheder for børnene – at give den ekstra støtte eller guidning et barn har brug for så at alle børn kan indgå i børnefællesskaber. Her er voksen – barn relationen af altafgørende betydning.

Rammerne i huset har vi opsat efter alder samt zonen for nærmeste udvikling. Det betyder i praksis, at vi har inddelt institutionen i klynger. Én klynge med vuggestuebørn, én klynge med de kommende skolebørn samt 2 klynger med børnehavebørn fra 2,10 til 4 år. Derudover reflekteres der pædagogisk over børnegruppernes sammensætning, udviklingstrin, de spontane børneskabte læringsmiljøer samt vores position som pædagoger i dette. Vores stuer er foranderlige, så der kan skabes nye læringsmiljøer. I børnehaven benytter vi over middag f.eks. uderummet som læringsmiljø. Vi har jævnligt dialog om det pædagogiske læringsmiljø på diverse personalemøder, stuemøder, pædagogisk dag mm.

Praksisfortælling

Vuggestuen

2 af de ældste drenge i vuggestuen spiller med bolde i vuggestuens fællesrum. Det bliver lidt vildt og jeg spørger om de gerne vil spille fodbold – det vil de gerne. Jeg åbner ud til garderoben, hvor der ingen børn er, og siger at de kan spille fodbold derude. Drengene går glade derud og flere børn kommer til. Der bliver indkøbt fodboldmål og fremadrettet spilles der fodbold derude med de rammer, som de selv opsætter for legen.

Børnehaven

Hver dag når vi skal ud snakker vi om hvilket tøj vi skal have på, men alligevel spørg børnene altid når vi 2 minutter efter står ude i garderoben og skal have tøj på "hvad skal jeg tage på?" Vi tænkte at det måtte vi gøre visuelt, så der blev lavet 2 påklædningsdukker, en dreng og en pige og så snakkede vi om hvilket tøj de skulle have på og satte billeder op på dukkerne af det. Nu kunne børnene selv se hvad det var de skulle tage

... »

Hvad siger loven?

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring (dagtilbudsloven § 8 stk. 6).

Det teoretiske fundament:

Forskning viser, at jo bedre kontakt og samarbejde der er mellem pædagoger og forældre, jo mere positivt og trygt oplever barnet dagtilbuddet.

Pædagoger og forældre har hver især en unik viden om barnet, og når de deler den viden med hinanden, bliver de sammen klogere på, hvordan de kan fremme barnets trivsel, udvikling og læring (EVA – Bakspejlet, Ja tak til mere vejledning forældre samarbejde (Side 1-18).

Undersøgelsen peger på, at vi som pædagogisk personale ofte vejleder forældre når der er en konkret bekymring eller udfordring med barnet. Læring er et begreb med flere betydninger. Derfor kan det være vigtigt, at have en dialog med forældrene om, hvordan vi som pædagogisk personale forstår og arbejder med begrebet læring (side 14). Pædagoger og forældre oplever børn i forskellige situationer, derfor er det en styrke med et tæt samarbejde (Eva – Samarbejde mellem forældre og daginstitutioner).

Sådan arbejder vi i Nysgerrium:

Forældre

Forældrene er vores vigtigste sparringspartnere, og bliver altid inviteret med, når vi udarbejder pædagogiske handleplaner, eller laver en ændring for barnet, som har betydning for barnets trivsel - og hverdag. Forældrenes input og viden omkring deres barn er betydningsfuldt for det pædagogiske arbejde i Nysgerrium, da en fælles pædagogisk handleplan hos os, også skal give mening for barnet og familien.

Når jeres barn starter i vuggestuen eller børnehave ved os, så opfordrer vi til at forældrene ringer til os og aftaler et tidspunkt for et besøg, hvor vi kan hilse på hinanden, fortælle lidt om hverdagen hos os og snakke om, hvordan barnets første dage i vuggestue eller børnehave skal forløbe.

Efter ca. 3 mdr. inviterer vi til en opstartssamtale, og for børnehavebørn er den kombineret med en tilbagemelding på 3 års sprogvurderingen.

Når barnet fylder 5 år tilbydes forældrene et overleveringsmøde, hvor også kontaktpædagog og en medarbejder fra barnets kommende skole vil deltage. På mødet tales der om barnets trivsel og udvikling, og den vigtige viden gives videre for, at skolen kan være klar til at modtage barnet.

Udover de ovennævnte rutinemæssige samtaler, så vil vi imødekomme ethvert behov og ønske om en samtale omkring barnets trivsel og udvikling, ligesom vi tillægger den daglige kontakt og dialog med forældre stor værdi.

Praksisfortælling

Vuggestuen

En dreng i vuggestuen skal snart starte i børnehaven. Jeg øver med ham at han selv skal tage tøj på i garderoben. Drengen synes det er svært men vi øver hver dag. Om eftermiddagen snakker jeg med mor om at de også derhjemme skal øve sig på at han selv tager tøj på.

Børnehaven

Mellemgruppen har arbejdet med emnet, mig og min familie. Hvert barn skulle medbringe billeder af deres familie i børnehaven.

Jeg har derfor bedt forældrene om, at medbringe billeder hjemmefra. Når barnet har medbragt billederne, skal børnene fælles i gruppen arbejde med emnet.

Børn i udsatte positioner

Det teoretiske fundament:

Udsathed er ikke et karaktertræk ved barnet. Udsathed opstår i relationen mellem barnet, børnegruppen og det pædagogiske læringsmiljø.

- Kurt Bendix Olsen

Sådan arbejder vi i Nysgerrium:

I Nysgerrium har vi en mangfoldighed af børn, som har forskellige personligheder, forudsætninger, kulturer og baggrunde, men fælles for dem alle er, at de har krav på at være betydningsfulde i børnefællesskabet. Legen er helt grundlæggende og afgørende for barnets udvikling- og rolle i børnefællesskabet. Det er en

vigtig opgave for os at have øje for børn, som er i risiko for at stå uden for børnefællesskabet. Kvaliteten i samspillet mellem netop disse børn og det pædagogiske personale har stor betydning.

Tværfagligt samarbejde

Nysgerrium samarbejder tværfagligt med psykolog, tale-hører konsulent, flersprogede konsulent, ergo og fysioterapeuter og andre interessenter, som kan være til gavn for barnets udvikling. Desuden afholder vi hver måned tværfaglige møder, hvor der altid deltager én af husets 2 specialpædagoger. Vi har i Nysgerrium ansat 2 specialpædagoger, som er ansat til både at give støtte til børn på støttepladser, men også til at støtte og vejlede i arbejdet omkring børn som på den ene eller anden måde kommer i en udsat position. Forældre er velkomne til at kontakte leder eller personalet, ved behov for sparring eller hvis de går med en bekymring omkring barnet.

Specialpædagogisk

Vi har i Nysgerrium 4 støttepladser, hvor der gennem PPR bliver visiteret børn, som i en periode har behov for specialpædagogisk indsats.

I Nysgerrium arbejder vi ud fra en neuroaffektiv tilgang. Hvor fokus er på at alle børn oplever mødeøjeblikke. At blive set og mødt i den følelsesmæssige tilstand man er i. At de voksne omkring børnene skaber disse mødeøjeblikke, hvor samspillet er i fokus, nærværet og hjælpen til at regulere sit nervesystem. Der er fokus på legen som redskab til at skabe udvikling og samvær. Det er gennem legen nervesystemet stimuleres, barnet øver sig i socialt samspil, øver sig i græsesætning og selvregulering. Vi arbejder vi ud fra en tilgang, hvor alle børn skal have lige muligheder for at udvikling.

De børn som har brug for støtte ind i fællesskaber, behøver ikke kun være børn på støttepladser Pædagoger, specialpædagoger og familier arbejder tæt sammen omkring barnets trivsel. Trivsel for det enkelte barn er at blive set som det barn man er, og ikke en diagnose eller et handicap.

Derudover udarbejdes der handleplaner og der laves indsatser, når der opstår et behov for det. Specialpædagogerne har en daglig gang på alle stuer og ikke kun tilknyttet børn på støttepladser, men arbejder med og understøtter det daglige arbejde med inkluderende fællesskaber og rammer til dette.

Praksisfortælling

Det er eftermiddag på børnehavens legeplads. Jeg har sat en aktivitet i gang med fodbold-bowling. Børnene står på en række og skiftes til at sparke til fodbolden, og så gælder det om at vælte de vandflasker, der er stillet op et par meter henne. Vi har prøvet aktiviteten nogle gange, og de fleste børn kender reglerne.

Der kommer efterhånden mange børn til, køen bliver længere, og det kræver tid og tålmodighed at vente på sin tur. Nogle af de yngste børn har ikke helt forstået reglerne og principperne i spillet og i at stå i kø. Så de har brug for hjælp og guidning.

Jeg uddelegerer nogle af opgaverne til de store børn, som gerne vil hjælpe med at rejse keglene op og give bolden videre til den næste i rækken.

For nogle af børnene er det en stor udfordring at stå så tæt sammen og vente på tur. Der er hele tiden nogle børn, der kalder på hjælp, fordi der er nogen der driller eller skubber i køen. Jeg kan godt se, hvilke børn der har svært ved at stå i køen. Jeg forsøger at guide og vise, hvordan de kan give plads og tage hensyn til hinanden. Jeg sætter også ord på følelserne, når et barn bliver ked af at blive drillet eller skubbet.

Spillet fortsætter, men der er stadig uro i køen og børn der kalder på hjælp. Jeg kan se, at særligt et barn har meget svært ved at stå stille og lade de andre børn være. Jeg har forsøgt at hjælpe ham på flere måder, men det er stadig svært for ham.

Jeg stiller mig nu ved siden af ham, tager hans hånd og forsøger at spejle ham og gå med hans følelse af uro, glæde, frustration over det at vente på tur og stå sammen så mange. Vi hopper lidt på stedet og jeg sætter ord på alt det, jeg tror, er på spil i ham i denne situation. Jeg følges med ham, til det bliver hans tur. Bagefter anerkender jeg ham i, at han klarede at vente på sin tur, selvom det var svært.

Han smiler glad og er klar til at tage en tur mere.

Sammenhæng til børnehaveklassen

Hvad siger loven?

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø der skaber sammenhæng til børnehaveklassen. (Dagtilbudslovens § 8 stk. 6)

Det teoretiske fundament:

Når man arbejder med børns overgange har Stig Broström (2019) beskrevet tre delelementer man kan arbejde med, for at skabe en god overgang bl.a. mellem børnehave og skole. Det handler om at tilstræbe sig en balancegang imellem, at lade børnene være til stede og have ejerskab samtidig med, at man støtter dem i at komme ind i den næste fase af deres liv. De tre delelementer der indgår i denne balancegang er; being, hvor det drejer sig om at være til stede i nuet. Belonging, at have en følelse af tilknytning til stedet og personer man er i samspil med og den tredje, becoming hvor man ser frem mod livets næste fase. Ydermere betoner Broström vigtigheden af den positive tilknytning til venner og voksne i institutionen (Broström, 2019, s. 16).

Sådan arbejder vi i Nysgerrium:

Vi går gerne foran til en start så børnene ser, at det er trygt og sikkert selvom det er spændende. Vi følger også børnenes initiativer og går bagved, således mærker de støtte og opbakning i deres undersøgelse af den nye verden.

Når vi arbejder i processen fra being til becoming understøtter vores pædagogiske læringsmiljøer børnenes sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed, mod til at bidrage til fællesskabet samt læring og virkelyst og sproglige udvikling så barnet kan udtrykke sig og kommunikere alderssvarende ved skolestart. Samtidig er det vigtigt at børnene opnår et belonging, så de er trygge i nuet og opnår et godt selvværd.

I Nysgerrium er alle førskole børn samlet det sidste år i en gruppe,, hvor der arbejdes målrettet mod kommende skolestart. Det er vigtigt at vi i praksis arbejder med en legende tilgang til læring og sætter selvhjulpethed og de sociale kompetencer i højsædet.

I Nysgerrium samarbejder vi med det omkringlæggende samfund f.eks. rådhuset, skole og plejehjem. Vi har to lokaler på en skole som vi kan bruge, så børnene på forhånd er bekendte med de fysiske rammer. Dette er endnu en måde at arbejde med børnenes tryghed frem mod kommende skolestart.

Forældresamarbejdet er en vigtig del af det pædagogiske arbejde, samt en vigtig del af arbejdet med at skabe sammenhæng mellem børnehave og skolestart, her er overleveringssamtalen mellem skole, forældre og dagtilbud en vigtig del.

Praksisfortælling

Storegruppen

Storegruppen har om temaet eventyr, som børnene skal fremføre for hinanden. Børnene vælger selv deres roller og en af drengene har valgt at han vil være trolden i de 3 bukkebruse. Jeg guider og støtter ham i hvordan netop han kan være trolden. Drengen øver sig i stå frem foran de andre og turde sige noget i fællesskabet. Dagen kom hvor gruppen skulle fremføre for de andre og drengen er meget nervøs. Jeg støtter ham i at turde. Han får fremført rollen som trolden super fint, får meget anerkendelse og var meget stolt.

De 6 læreplanstemaer

Alsidig personlig udvikling

Når vi i Nysgerrium arbejder med den alsidige personlige udvikling, arbejder vi som pædagoger med at gøre børnene klar til "den store virkelige verden". Vi støtter børnene i at mestre deres hverdag, finde venner samt støtter børnene i deres læring og basale udvikling i hverdagens udfordringer. Vi styrker børnene i at turde fejle og derefter lære af det.

Derfor arbejder vi med at guide børnene i selv at kunne tage tøj på og af, vi guider børnene i at sige til og fra overfor hinanden. Vi siger god morgen til alle børn, så de føler sig værdifulde og set af de voksne. Vi arbejder anerkendende, vi giver børnene udfordringer der er indenfor nærmeste udviklings zone og giver "high five" når børnene mestrer og støtter i at det er ok at fejle. Vi hjælper med at sætte ord på deres tanker og følelser og fremhæver børnenes kompetencer overfor de andre. Vi laver teater, så børnene øver sig i at stå frem for andre, vi hjælper børnene til at kunne mestre konflikter, vi øver dem i at mærke sig selv – er barnet sulten/tørstig, er det varmt eller koldt udenfor. Vi øver selvregulering så børnene kan regulere egne følelser og udsætte behov.

Social udvikling

Når vi i Nysgerrium arbejder med den sociale udvikling guider vi i legen så børnene bliver opmærksomme på hinanden og hinandens kompetencer, vi taler om hvordan man er gode kammerater. Vi arbejder med en begyndende refleksion over egne handlinger og at kunne sætte ord på handlinger og følelser. Vi har forskellige temaer i løbet af året, bl.a. om venskaber og fri for mobberi. Vi arbejder med at børnene er

undersøgende på andres følelser, derfor arbejder vi bl.a. med slås-kultur og verbalt at kunne sige til og fra. Vi opfordrer til at børnene vælger legen fremfor bestemte legekammerater. Desuden arbejder vi med at kunne holde alle børn i hånden på gåture.

Kommunikation og sprog

Når vi i Nysgerrium arbejder med kommunikation og sprog er både den verbale og den nonverbale kommunikation i højsædet. Derfor har vi fokus på kropssprog, lyde, babytegn, kropssprog og mimik, dialogisk læsning, teater, fortæller eventyr og historier, rim og remser over turtagning i samtalen og sætte ord på handlinger. Det er vigtigt at de voksne er gode sproglige rollemodeller

Krop, sanser og bevægelse

Når vi i Nysgerrium arbejder med krop, sanser og bevægelser, tænker vi kroppen som et stort og sammensat sansesystem, som udgør fundamentet for erfaring, viden, samt følelsesmæssige og sociale processer. Derfor laver vi massage/trykmassage, sansemotorik, at turde kravle op, holde ved, grundmotorik, motorikrum, ol på legepladsen, fodbad/fodmassage, bevægelseslege, vi bruger skov og strand, så vi øver i at gå på ustabil underlag, desuden bruger vi legepladsens muligheder for motoriske udfoldelser. Vi er kreative hvor vi laver perlekæder/plader, klippe klistrer, laver puslespil mm for at styrke finmotorikken. Vi gynger i hængekøjer og omdøber voksenstole til ”børnekaruseller” for at stimulere den vestibulære sans. Vi arbejder med tumble-kultur, så børnene kommer tæt på hinanden og tør røre ved hinanden, fordi den man rør ved mobber man ikke.

Natur, ude liv og science

Når vi i Nysgerrium arbejder med natur, ude liv og science bruger vi legepladsen og naturen omkring os. Vi anvender den science-didaktiske tilgang, når børnene bliver optaget af noget, f.eks. når vi undersøger smådyr, blander farver, laver forsøg eller følger barnets spor. Det er vigtigt at børnene selv får erfaringer i naturen, så deres nysgerrighed får lov til at spire, derved lærer de gennem egne erfaringer og ikke igennem andres.

Når vi udforsker naturen går vi i skoven, på stranden, på diverse legepladser, vi tager bussen ud på naturcenteret. Vi følger børnenes spor og er nysgerrig sammen med dem.

Kultur, æstetik og fællesskab

Når vi i Nysgerrium arbejder med kultur, æstetik og fællesskab fortæller vi eventyr, laver teater, holder traditionerne i hævd f.eks., fødselsdage, afslutningsfest for storegruppen, afslutning i vuggestuen, sommerfester, jule traditioner mm. Vi arbejder på tværs af huset, vi er flerkulturelle i børnegrupperne. Vi hører og synger/spiller meget musik. Vi er kreative sammen med børnene, deres værker bliver udstillet på stuen. Vi lægger stor vægt på børnefællesskaber igennem hele dagen.